

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

Landbruksdirektoratet
Postboks 1450 Vika
0116 OSLO
NORWAY

Deres ref

Vår ref

Dato

14/1538-20

6. august 2020

Fastsettelsesbrev til endring av forskrift om tilskudd til veterinærreiser

Landbruks- og matdepartementet har den 3. juli 2020 fastsatt endringer i forskrift 30.04.2015 nr.426 om tilskudd til veterinærreiser, jf. vedlegg. Landbruksdirektoratet bes om å gjøre endringene kjent for relevante aktører.

Begrunnelsen for forslagene til endringer i forskriften er innføring av nytt, elektronisk søknads- og saksbehandlingssystem som skal tas i bruk for reisetilskuddsordningen. Landbruksdirektoratet er i ferd med å ta i bruk Dyrehelseportalen hos Animalia og Agros hos Landbruksdirektoratet som nye, elektroniske systemer for henholdsvis søknads- og saksbehandling. Søknad om reisetilskudd blir nå en del av rapporteringen som veterinærene allerede gjør via Dyrehelseportalen. Løsningen er planlagt med en integrert kartløsning som beregner tilskuddsoptimal reiserute og optimalt tilskuddsbeløp med utgangspunkt i data veterinæren registrerer for den enkelte reise. Slike data vil i hovedsak være opplysninger om utgangs- og endepunkt for reisen, besøkssteder underveis samt utlegg.

Løsningen er planlagt med automatisk saksbehandling, samt maskinelt utplukk av søknader til manuell behandling og kontroll. Automatisk saksbehandling bidrar til en betydelig forenkling og effektivisering av forvaltningen hos fylkesmannen, og sikrer at beregning og vedtak om tilskudd i større grad blir korrekt og gjør det enklere og raskere for veterinærene å søke om og motta berettiget tilskudd.

Nærmere bestemt er de fastsatte endringene begrunnet i følgende momenter:

- Søknadsfristen vil bli knyttet til datoen reisen har startet istedenfor en søknadsperiode. Dette er begrunnet i at saksbehandlingssystemet legger opp til at veterinæren skal sende inn opplysninger for én og én reise. Fristene i § 6 annet ledd

Postadresse
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo
postmottak@lmd.dep.no

Kontoradresse
Teatergata 9
www.lmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 874

Avdeling
Avdeling for
matpolitikk

Saksbehandler
Sara Sætre
22 24 91 95

- er derfor endret fra å være oppgitt kvartalsvis til å være 90 dager etter at reisen det søkes tilskudd for er gjennomført.
- Søkerne kan oppgi faktisk utgangs- og endepunktet for den enkelte reise i den elektroniske løsningen. Når en reise er foretatt som et ledd i den veterinære vakttjenesten, skal søker oppgi faktisk utgangs- og endepunkt for veterinærreisene de søker tilskudd for. Tilskuddet kan dermed enkelt beregnes med utgangspunkt i den faktiske reisen. For andre reiser skal fortsatt avstanden til nærmeste veterinærforetak legges til grunn ved beregningen av tilskudd.
 - Kriteriet om at reisen skal gjennomføres på den "hurtigste" måten vil fjernes og erstattes med "mest hensiktsmessige" måten. Dette vil i større grad gjøre det mulig å velge den rimeligste alternative fremkomstmåten.
 - Gjeldende praksis innebærer at alle utlegg skal dokumenteres i form av vedlegg til søknaden. Ved en automatisert saksbehandling, vil det ikke være hensiktsmessig å stille krav om at utlegg skal dokumenteres og vedlegges søknaden fordi vedleggene uansett ikke leses og behandles maskinelt. Dersom forvaltningen vil kontrollere opplysninger i en søknad nærmere, blir det nødvendig å kreve at søker dokumenterer opplysningene. Dette forholdet dekkes under foreslått ordlyd under § 8 andre ledd som sier at søker plikter å gi nødvendige opplysninger og dokumentasjon for at fylkesmannen eller direktoratet skal kunne kontrollere at utbetalinger av tilskudd er riktige, samt godta de kontrolltiltak som iverksettes.
 - Løsningen legger ikke opp til at landbruksforvaltningen automatisk får opplysninger om alle besøk som veterinærene har registrert i Dyrehelseportalen. Det er imidlertid mulig å gi landbruksforvaltningen tilgang til alle opplysninger. Siden alle besøk på en reise kan ha betydning for hvor mye tilskudd veterinæren har rett til for de av besøkene på reisen som han har søkt tilskudd for, er det derfor hensiktsmessig at landbruksforvaltningen får hjemmel i forskriften til å hente inn nødvendige opplysninger om alle registrerte besøk.
 - Det er gjort en presisering i § 7 slik at det fremgår tydelig at også Landbruksdirektoratet kan dispensere etter forskriften om tilskudd for veterinærreiser.
 - Språklige endringer for å tilpasse forskriften til den digitale løsningen, som for eksempel å endre ordet "søknadsskjema" i § 5 fjerde ledd til "søknad" og endre overskriften til § 6 til "søknad". For å tydeliggjøre at søknad om reisetilskudd, blir en elektronisk søknad som er integrert i Dyrehelseportalen, ønsker direktoratet å gå bort fra det etablerte skjemabegrepet som benyttes i gjeldende forskrift. Å erstatte ordet «skjema» med «format» skaper et tydelig skille mellom nytt, elektronisk søknadssystem og søknadsskjemaet som benyttes i dag. Landbruksdirektoratets hjemmel når det gjelder å fastsette utforming og innhold forblir uendret.
 - Tydeliggjøre dagens regelverk, som for eksempel å vise til tilskuddstakene som fastsettes i jordbruksavtalen og for å formalisere Landbruksdirektoratets administrasjonsrolle og dispensasjonsadgang. Et eksempel på dette er at det legges til "... per km ... for skyss ..." i § 5 første ledd annet punktum. Forslaget har ikke vært på høring, men fastsettes for å rette opp i en språklig feil ved dagens ordlyd.

De ulike forslagene vil i noen grad innebære endringer av materiell betydning, men innebærer ikke noen vesentlig økning i kostnadene over ordningen.

1. Høringen av forslagene

Forslaget om endring av forskrift ble sendt på høring til *fylkesmennene, Mattilsynet, Animalia, Geno, Den norske veterinærforening, Norges Bondelag, Norsk Bonde- og Småbrukarlag*. Høringsbrevet ble sendt ut 4. november 2019 og inneholdt blant annet et forslag om å endre navnet på tilskuddsordningen til «Tilskudd til veterinærreiser» som følge av utvidelsen av forskriftens virkeområde som ble vedtatt i jordbruksoppgjøret i 2019. Frist for å gi innspill var 16. desember 2019. Utvidelsen av virkeområdet, endret navn på forskriften og tilhørende logiske endringer i ordlyden i §§ 1 og 2, trådte i kraft i januar 2020. Det er mottatt hørings svar fra *Fylkesmannen i Innlandet, Fylkesmannen i Nordland og Den norske veterinærforening*. Deres innspill til forslagene som ble sendt på høring, omtales nedenfor under punkt 2.1.

Geno, Norges Bondelag, Fylkesmannen i Innlandet, Fylkesmannen i Agder og Fylkesmannen i Nordland har også kommet med innspill om andre ting enn det som ble foreslått i høringsbrevet. Disse omtales kort under punkt 3.2.

2. Høringsforslag, høringsinstansenes innspill og departementets vurderinger

2.1. Definisjoner i § 3

2.1.1 Departementets høringsforslag

§ 3 litra 4. skal lyde:

4. rutegående fremkomstmiddel: Båt, tog eller buss som går i rute.

2.1.2 Høringsinstansenes innspill

Ingen høringsinstanser hadde merknader til forslaget til endring av ordlyden i denne paragrafen.

Fylkesmannen i Nordland skriver i sin merknad til § 5 at begrepet «veterinærens faste kontorsted» bør defineres i § 3.

2.1.3 Departementets vurdering

Slik forskriften blir lydende etter denne fastsettingen er ikke «veterinærens faste kontorsted» en del av ordlyden lenger. Begrepet som blir værende igjen er «nærmeste veterinærforetak». Det er naturlig at dette begrepet fortsatt tolkes som før, dvs. at man ser på det faste kontorstedet til veterinærforetaket, slik det er registrert i Enhetsregisteret, ved vurderingen av hva som er det nærmeste veterinærforetaket. En ytterligere utdyping av hvordan dette begrepet skal fortolkes i spesielle tilfeller, egner seg, etter vårt syn, bedre i rundskrivet som Landbruksdirektoratet utarbeider.

2.2. Om reisetilskudd i § 4

2.2.1 Departementets høringsforslag

§ 4 fjerde ledd skal lyde:

Reiseutgiftene må være nødvendige. Det gis ikke tilskudd til utlegg til overnatting og forpleining.

2.2.2 Høringsinstansenes innspill

Den norske veterinærforening etterlyser en begrunnelse for endringsforslaget til § 4 fjerde ledd. De mener vurderingen av om reiseutgiftene er nødvendige ligger hos veterinæren, og kan ikke se at det er hensiktsmessig at Landbruksdirektoratet begrenser eller overprøver denne vurderingen dersom utlegget er nødvendig. At landbruksforvaltningen ser på hvorfor det var nødvendig, er en selvfølge ved eventuell kontroll av utlegget. Dersom det er aktuelt med en presisering av «nærmere regulering», bør dette tas inn i denne forskriften.

2.2.3 Departementets vurdering

Den norske veterinærforening skriver at de ikke kan se at foreslåtte endringer i § 4 er begrunnet. Endringen som består i å ta ut ordlyden «og utlegg skal dokumenteres i den grad det er mulig», ble begrunnet i høringsbrevet med at dette innholdet nå dekkes av ny ordlyd i § 8 første ledd som sier at søker plikter å skaffe den dokumentasjonen fylkesmannen og Landbruksdirektoratet anser nødvendig for å kunne forvalte ordningen. I praksis vil det gå fram av søknadssystemet hvilke utlegg som skal dokumenteres i form av vedlegg til søknaden. I tillegg gir § 8 andre ledd fylkesmannen eller Landbruksdirektoratet hjemmel til å etterspørre ytterligere dokumentasjon i saker der de mener det er behov for det, for å kunne kontrollere at tilskuddet er eller blir utbetalt korrekt.

Endringen i § 4 fjerde ledd, som besto i å ta inn ordlyden «Landbruksdirektoratet kan regulere nærmere hva som er nødvendige reiseutgifter», ble foreslått ved en feiltakelse. Det er grunnen til at forslaget ikke ble begrunnet i høringsbrevet. Dette forslaget til endring er imidlertid ikke aktuelt.

2.3. Om beregning av reisetilskudd i forskriften § 5

2.3.1 Departementets høringsforslag

§ 5. Beregning av reisetilskudd

Reisetilskudd beregnes etter de satser og tilskuddstak som er fastsatt i jordbruksavtalen. Tilskudd per km til dekning av utlegg for skyss fakturert av rekvirent, kan ikke overstige satsen per km for reise med eget fremkomstmiddel.

Som hovedregel skal faktisk utgangspunkt og endepunkt for reisen legges til grunn ved beregningen av tilskuddet. Hvis reisen ikke er foretatt som ledd i den veterinære vaktjenesten, skal avstanden fra nærmeste tilgjengelige veterinærforetak legges til grunn ved beregning av tilskudd.

Beregningen skal ta utgangspunkt i at reisen skal foretas på den mest hensiktsmessige måten.

Reisetilskudd beregnes for rekvirentbesøk oppgitt i søknad. Det skal gjøres fradrag for tilskudd tilsvarende 40 km reise med egen bil per omsøkte rekvirentbesøk.

2.3.2 Høringsinstansenes innspill

Fylkesmannen i Innlandet peker på at det er nødvendig å ha tydelige regler for reisetilskuddsberegning som inkluderer beskrivelse av utgangs- og endepunkt for reiser både innenfor og utenfor veterinær vaktjeneste. Fylkesmannen mener at det å fjerne definisjonen av utgangs- og endepunkt for reisen fra første ledd i § 5, vil føre til at regelen om «nærmeste veterinær» alene blir bestemmende for beregning av utgangs- og endepunkt for reiser utenfor vakt. Man vil dermed ikke lenger ha noen beskrivelse av hva som skal regnes som utgangs- og endepunkt for reiser utført i vaktjenesten.

Videre peker *Fylkesmannen i Innlandet* på ulike momenter som gjør det problematisk å beregne tilskudd med utgangspunkt i veterinærens faste kontorsted. Ofte vil ikke dette stemme overens med stedet veterinæren faktisk reiser ut fra, og det er umulig å dokumentere påløpte kostnader for reiser som aldri har funnet sted. Landbruksdirektoratet har gitt retningslinjer om at veterinærens forretningsadresse i Enhetsregisteret som hovedregel skal legges til grunn som det faste kontorstedet. Veterinærer i kortvarige vikariat har imidlertid verken rett eller plikt til å endre forretningsadressen i Enhetsregisteret. Det kan dermed bli veldig feil å legge dette til grunn ved beregningen av tilskuddet.

Fylkesmannen i Innlandet mener det er uklart hva som menes med «å foreta reisen på rimeligste måte». I praksis vil det være vanskelig for forvaltningen å overprøve veterinærenes vurdering av hva som er den rimeligste reiseveien som er forenlig med oppdraget. Grunnen til dette er at reisekostnadene til enhver tid må sees i forhold til kostnadene med at veterinær er ute av beredskap og ikke er tilgjengelig for nye oppdrag. Veterinærene legger i dag til grunn en praksis som innebærer at alle besøk håndteres raskt og effektivt, slik at veterinæren i størst mulig grad er i beredskap for nye, akutte oppdrag.

2.3.3 Departementets vurdering

Fylkesmannen i Innlandet peker på at man, ved å fjerne definisjonen av utgangspunkt og endepunkt for reisen i § 5 første ledd, vil mangle regulering av hvordan reiser som er foretatt innenfor veterinær vaktjeneste skal beregnes. Departementet er enige i at det er en fordel å gi en tydelig regel for dette i forskriftsteksten, i stedet for at dette kommer frem ved å tolke flere av de andre bestemmelsene. Videre er departementet også enig i at det er en svakhet at regelen innebærer at det skal søkes tilskudd for deler av reiser som i praksis aldri har funnet sted. Formuleringene av reglene om hva som skal være utgangs- og endepunkt for reisen ved beregningen av tilskuddet, er derfor endret i forhold til forslaget som ble sendt på høring.

Hovedregelen går ut på at det er faktisk utgangs- og endepunkt for reisen som skal føres opp i søknaden og som skal legges til grunn ved beregningen av reisetilskuddet. Dette er også mest hensiktsmessig i lys av at den elektroniske løsningen legger opp til at veterinæren skal legge inn reisen ved å registrere utgangspunktet, alle besøkspunkt og endepunktet for reisen.

Prinsippet om at reiseutgiftene må være nødvendige skal også fortsatt gjelde. Dette er bakgrunnen for at dagens regel om utgangspunkt og endepunkt blir opprettholdt for reiser som er foretatt utenfor den veterinære vaktjenesten. For slike reiser skal altså reisetilskuddet fortsatt beregnes som om veterinærforetaket som er nærmest besøkpunktet, hadde utført oppdraget. Dette blir imidlertid presisert mer enn tidligere: Det er bare dersom det faktisk er tilgjengelig veterinær fra et slikt nærmere beliggende veterinærforetak, at tilskuddet ikke skal beregnes med utgangspunkt i det faktiske stedet der reisen startet. *Reglene om utgangspunkt og endepunkt for reisen opprettholdes i § 5 andre ledd, men vil lyde slik:*

Som hovedregel skal faktisk utgangspunkt og endepunkt for reisen legges til grunn ved beregningen av tilskuddet. Hvis reisen ikke er foretatt som ledd i den veterinære vaktjenesten, skal avstanden fra nærmeste tilgjengelige veterinærforetak legges til grunn ved beregning av tilskudd.

Regelen i andre ledd andre punktum har som formål å hindre misbruk av tilskuddsordningen. Det er ikke hensikten at veterinærer eller forvaltningen skal måtte finregne eller måle for å være sikre på om et annet veterinærforetak har fast kontorsted nærmere rekvisenten enn det faktiske utgangspunktet for reisen eller ikke. Der forskjellen er liten, kan faktisk utgangspunkt og endepunkt uansett legges til grunn ved beregningen av tilskuddet.

Med tilgjengelige veterinærforetak menes veterinærforetak som tilbyr den typen tjenester husdyrprodusenten har behov for og som har veterinær som er tilgjengelig for oppdraget. Rene smådyrklionikker kan man derfor se bort fra i denne sammenhengen.

Selv om det finnes tilgjengelig veterinær med relevant kompetanse som har fast kontorsted klart nærmere enn det faktiske utgangspunktet for reisen, er det likevel mulig for fylkesmannen å dispensere fra regelen i andre ledd andre punktum. En forutsetning for slik dispensasjon må være at det er omstendigheter som gjør det plausibelt at nærmeste veterinær ikke ble benyttet, eller som tilsier at det uansett bør gis tilskudd beregnet på grunnlag av det faktiske utgangspunktet og endepunktet for reisen, jf. § 7 andre ledd. Hvis slik dispensasjon blir gitt skal tilskuddet beregnes etter hovedregelen i § 5 andre ledd første punktum.

Fylkesmannen i Innlandet peker på at det er uklart hva som menes med den «rimeligste» måten når det gjelder hvordan reisen skal utføres. Er det «billigst» eller «mest fornuftig»? Den billigste måten en enkelt reise kan utføres på kan være i strid med hva som er billigst eller mest fornuftig for ordningen som helhet. Dersom «rimeligste» skal tolkes som billigst for den enkelte reisen, så vil veterinæren kunne bli utilgjengelig for andre, akutte oppdrag unødig lenge sammenlignet med om han eller hun hadde valgt en raskere rute som innebærer noe høyere utlegg. Departementet er enig i at det er uhensiktsmessig å forskriftsfeste en regel som, dersom den tolkes bokstavelig, skaper økte utfordringer med tanke på veterinærdekningen i ulike deler av landet. *Vi endrer derfor ordlyden i § 5 tredje ledd til det følgende:*

Beregningen skal ta utgangspunkt i at reisen foretas på den mest hensiktsmessige måten.

Hva som er den mest hensiktsmessige måten å utføre en reise på, vil kunne variere. Om dette kriteriet er oppfylt for den aktuelle reisen, må baseres på en helhetsvurdering av oppdragets art, veterinærtilbudet i området og kostnadene over tilskuddsordningen. Ofte vil den raskeste måten være den mest hensiktsmessige, men dersom kostnadene ved den raskeste måten er svært høye, vil det ikke nødvendigvis være slik.

2.4. Om søknad og utbetaling i § 6

2.4.1 Departementets høringsforslag

§ 6.Søknad

Søknad om reisetilskudd skal være på det formatet og inneholde de opplysninger som Landbruksdirektoratet fastsetter.

Søknadsfristen er 90 dager etter at reisen det søkes om tilskudd for, ble gjennomført.

Søknaden overføres til fylkesmannen ved utgangen av måneden den ble sendt inn, og skal som hovedregel behandles i løpet av måneden etter.

2.4.2 Høringsinstansenes innspill

Fylkesmannen i Innlandet mener at når den nye løsningen tas i bruk, vil det i en overgangsfase være viktig å beholde muligheten for å levere papirsøknad kvartalsvis som i dag.

Den norske veterinærforening mener det er behov for en presisering av hvor ofte, eller når, saksbehandling og utbetaling skal skje. Det er også behov for en presisering av hvem som har ansvar for at utbetaling skjer og hvem som faktisk foretar denne i tilfelle manglende utbetaling. Selv om endringsforslaget i § 7 formaliserer dette, er det i gjeldende § 6 ikke tvil om hvem som har ansvaret.

2.4.3 Departementets vurdering

Innspillet fra *Fylkesmannen i Innlandet* om at det fortsatt må være adgang til å søke tilskuddet kvartalsvis og på papirskjema i en overgangsperiode etter at den nye søknads- og saksbehandlingsløsningen tas i bruk, er todelt. Hvorvidt det skal være adgang til å søke på papirskjema eller ikke, påvirker ikke den foreslåtte ordlyden i forskriften.

Hvis man åpner for fortsatt kvartalsvis innsending av papirsøknader i en overgangsperiode, vil det gjelde to ulike søknadsfrister for tilskuddet i en og samme periode. Det vil innebære usaklig forskjellsbehandling av søkerne og være tungvint å forvalte. Den foreslåtte søknadsfristen, 90 dager etter at reisen ble gjennomført, er lik eller lenger enn dagens frist for reiser foretatt i andre og tredje måned i det enkelte kvartalet. For reiser foretatt i første måned i kvartalet blir fristen ca. 30 dager kortere enn i dag. Vi mener veterinærenes interesser kan ivaretas tilstrekkelig ved at Landbruksdirektoratet og fylkesmannen sørger for å informere dem om regelendringen i god tid før den trer i kraft. Søknaden skal sendes inn

via Dyrehelseportalen, som mange veterinærer allerede benytter til å registrere inseminasjonsbesøk og besøk som har resultert i medisinbruk. Dette, kombinert med bl.a. gjenbruk av data og maskinelle beregninger, gjør at det blir mindre arbeidskrevende for veterinærene å søke om tilskuddet i den nye løsningen enn med dagens papirbaserte løsning.

Den norske veterinærforening sitt innspill om at det bør komme frem av forskriften hvor ofte søknader skal behandles er departementet enige i. Grunnen er at den elektroniske løsningen får en litt særegen innretning. Søknaden blir først videreformidlet til fylkesmannen ved utgangen av den måneden den ble sendt inn. Deretter blir den liggende ubehandlet i 14 dager før den behandles automatisk, med mindre fylkesmannen eller saksbehandlingssystemet plukker søknaden ut til manuell behandling. *Vi foreslår derfor et nytt tredje ledd til § 6:*

Søknaden overføres til fylkesmannen ved utgangen av måneden den blir sendt inn og skal som hovedregel behandles i løpet av måneden etter.

Dersom den manuelle behandlingen ikke er ferdig innen en måned etter at fylkesmannen fikk oversendt søknaden, må søker få et foreløpig svar med opplysninger om antatt saksbehandlingstid i tråd med forvaltningsloven § 11 a, med mindre fylkesmannen allerede har kontaktet søker om manglende opplysninger eller dokumentasjon.

Etter departementets vurdering er det ikke formålstjenlig å forskriftsfeste når utbetalingen av tilskuddet skal skje og hvem som har ansvaret for utbetalingen. Utbetalingen vil skje automatisk etter at vedtaket er fattet. Ansvaret for utbetalingene kan dermed sies å være delt mellom fylkesmannen og Landbruksdirektoratet: Fylkesmannen fatter vedtaket om tilskudd og Landbruksdirektoratet har, i kraft av å administrere tilskuddsordningen, ansvaret for at den elektroniske løsningen og direktoratets utbetalingssystemer fungerer som de skal slik at tilskuddet blir utbetalt. Hvis forskriften fastslår detaljert når tilskuddet skal utbetales, risikerer vi å måtte endre forskriften hver gang det skjer større eller mindre endringer i løsningene, utbetalingssystemet eller hos bankene.

2.5. Om vedtak, dispensasjon og klage i § 7

2.5.1 Departementets høringsforslag

§ 7. Administrasjon, dispensasjon og klage

Landbruksdirektoratet administrerer tilskudd etter denne forskriften. Vedtak om tilskudd fattes av fylkesmannen.

Fylkesmannen og Landbruksdirektoratet kan dispensere fra reglene i § 5 andre ledd, og i særlige tilfeller fra § 6 andre ledd.

Vedtaket fattet av fylkesmannen kan påklages til Landbruksdirektoratet.

2.5.2 Høringsinstansenes innspill

Ingen høringsinstanser hadde merknader til forslaget til presisering av ordlyden i denne paragrafen.

2.6. Om opplysningsplikt og kontroll i § 8

2.6.1 Departementets høringsforslag

§ 8. Opplysningsplikt og kontroll

Veterinærforetak som søker om tilskudd, plikter å gi de opplysninger og den dokumentasjon som fylkesmannen eller Landbruksdirektoratet finner nødvendig for å kunne forvalte tilskuddsordningen.

Fylkesmannen og Landbruksdirektoratet kontrollerer at utbetaling av tilskuddet er riktig.

Søker plikter å gi alle opplysninger og all dokumentasjon som har betydning for tilskuddet.

I forbindelse med forvaltning av ordningen og kontroll av tilskuddsutbetalingene kan

fylkesmannen og Landbruksdirektoratet innhente nødvendige opplysninger fra Animalia.

2.6.2 Høringsinstansenes innspill

Fylkesmannen i Innlandet viser til at kontroll skal skje etterskuddsvis, og avdekking av feil vil medføre krav om tilbakebetaling av tilskudd. Det skal etter dagens føringer gjennomføres kontroll av 5 prosent av søknadene. Dersom kontrollene framover gjelder enkeltreisene, vil dette medføre et stort antall ressurskrevende kontroller. I Innlandet søkes det årlig om tilskudd til ca. 8 400 reiser.

Til nytt andre ledd bemerker *Den norske veterinærforening* at de ikke kan akseptere ethvert kontrolltiltak som blir iverksatt, dersom dette skulle fremstå urimelig. Veterinærforeningen mener at hjemmelen i jordlova ikke er tilstrekkelig til at veterinærene må godta ethvert kontrolltiltak. *Den norske veterinærforening* foreslår derfor følgende ordlyd til andre ledd:

Fylkesmannen og Landbruksdirektoratet kontrollerer at utbetaling av tilskuddet er riktig. Søker plikter å gi nødvendige opplysninger og dokumentasjon.

Til nytt tredje ledd sier *Den norske veterinærforening* at de forventer at myndighetene eller samarbeidspartene ikke henter ut mer informasjon fra Dyrehelseportalen om medlemmers veterinærpraksis enn det som er nødvendig i henhold til GDPR eller etter samtykke fra medlemmene.

2.6.3 Departementets vurderinger

Den norske veterinærforening viser til formuleringen i § 8 andre ledd om at søker «plikter å godta de kontrolltiltak som iverksettes». Foreningen peker på at de ikke kan akseptere kontrolltiltak som landbruksforvaltningen måtte forsøke å iverksette dersom disse fremstår urimelige. Departementet er enige i at jordlova kun gir hjemmel til at forvaltningen skal kunne gjennomføre rimelige kontrolltiltak. For at et kontrolltiltak skal være rimelig, så må det kunne karakteriseres som nødvendig for å kunne fastslå hvorvidt vilkårene for å få tilskuddet er oppfylt. Dette inkluderer også kontroll av at opplysningene som ligger til grunn for beregningen av tilskuddet er korrekte. Vi ser at den foreslåtte ordlyden i § 8 andre ledd, kan

oppfattes som om søkeren må akseptere alle mulige kontrolltiltak, uansett om de er rimelige eller ikke. Vi endrer derfor ordlyden i andre ledd slik at den blir mer lik tilsvarende bestemmelser i andre tilskuddsordninger for jordbruket som også er mer i tråd med *Den norske veterinærforenings* forslag. *Ordlyden i § 8 andre ledd, endres til:*

Fylkesmannen og Landbruksdirektoratet kontrollerer at utbetalingen av tilskuddet er riktig. Søker plikter å gi alle opplysninger og all dokumentasjon som har betydning for tilskuddet.

Det at opplysningene og dokumentasjonen som innhentes må være nødvendige i den forstand at de vedkommer tilskuddet og tilskuddsberegningen, sikrer etter departementets syn at personvern hensyn og GDPR ivaretas. Dersom Landbruksdirektoratet som ordningsforvalter har behov for opplysninger på et overordnet nivå, som for eksempel om hvor stor andel av gjennomførte besøk som resulterer i tilskuddsutbetaling eller hvor mange veterinærreiser som foretas per år, så vil disse opplysningene bare kunne innhentes i anonymisert form siden det ikke vil være nødvendig å knytte de ulike reisene opp til den enkelte veterinær for å skaffe seg slik kunnskap.

Eventuelle kostnader til leid fremkomstmiddel, som for eksempel taxi eller skyssbåt, skal fordeles på alle strekningene på reisen der fremkomstmiddelet er brukt. Tilskuddet kan bli beregnet for høyt dersom enkelte av besøkene på reiser med slike utlegg ikke tas med i søknaden. I så fall vil veterinæren kunne få utbetalt mer tilskudd enn han har rett til. Veterinæren skal registrere alle besøk i Dyrehelseportalen, men må selv plukke ut hvilke besøk som hører til de ulike reisene han søker tilskudd for. For å kunne kontrollere hvorvidt tilskuddet blir beregnet og utbetalt riktig, er det nødvendig for fylkesmannen og Landbruksdirektoratet å kunne få opplysninger om registrerte besøk som veterinæren har glemt/utelatt å inkludere i reiser han søker tilskudd for.

Den enkleste måten å skaffe opplysninger om registrerte reiser på er ved å hente dem opp direkte i den elektroniske løsningen. Dette er det teknisk mulig å legge til rette for. Opplysningene blir imidlertid lagret i Dyrehelseportalen og det er formelt sett Animalias del av løsningen. Dette er bakgrunnen for den foreslåtte regelen i tredje ledd. Veterinæren vil uansett ha plikt etter andre ledd til å skaffe nødvendige opplysninger og dokumentasjon ved slik kontroll, men departementet anser at det både er ryddig og mer effektivt å forskriftsfeste en klar og tydelig hjemmel for fylkesmannen og Landbruksdirektoratet til å innhente disse opplysningene direkte fra Animalia.

3. Innspill fra høringsinstansene som ikke er direkte knyttet opp mot forslagene som ble sendt på høring og departementets kommentarer til disse

Geno har poengtert at de ser det som en betydelig styrke om embryoinnlegg også kan omfattes av forskriften. De ønsker at det kommer tydelig frem at kombinasjonsbesøk som blant annet inkluderer embryoinnlegging kan gi rett til tilskudd. Departementet mener det er åpenbart at det skal kunne gis reisetilskudd til slike kombinasjonsbesøk ettersom de også inkluderer andre veterinærtjenester på husdyr enn embryoinnlegging. Vi mener det ikke er nødvendig med en egen bestemmelse som poengterer dette.

Norges Bondelag forventer at hvis den nye elektroniske løsningen fører til en reduksjon i administrative kostnader knyttet til tilskuddsforvaltningen, så skal de innsparte kostnadene tilfalle tilskuddsordningen slik at satsene kan økes. Til dette vil departementet bemerke at Landbruksdirektoratets og fylkesmannens kostnader til å forvalte ordningen ikke finansieres over jordbruksavtalen. I hvilken grad satsene for ordningen bør økes vurderes uavhengig av forvaltningskostnadene som en forhandlings sak i jordbruksforhandlingene og kan ikke bestemmes i forbindelse med innføringen av en ny elektronisk søknads- og saksbehandlingsløsning.

Fylkesmannen i Agder har pekt på at det ikke er mulig å etterprøve måloppnåelsen for tilskuddsordningen slik formålsbestemmelsen i § 1 er formulert i dag og foreslår følgende ordlyd i § 1: «Tilskuddet til veterinærreiser skal kompensere veterinærers reiseutgifter, som et bidrag til å utjevne forskjeller i husdyrproducentenes veterinærkostnader». Departementet er enige i at formålsbestemmelsen kan uttrykkes på en måte som gjør det enklere å etterprøve måloppnåelsen for tilskuddsordningen. Vi ønsker imidlertid ikke å gjøre noen endringer i formålsbestemmelsen i denne omgang, siden forslaget ikke har blitt sendt på høring. Flere må få anledning til å komme med sine synspunkter på hvordan bestemmelsen i så fall bør utformes før en slik eventuell endring kan fastsettes. Vi tar derfor med oss innspillet i videre arbeid med regelverket for ordningen på sikt.

Fylkesmannen i Nordland ønsker å presisere «husdyrprodusenter» i § 1 og å ta inn en definisjon av «husdyr» i § 3, og har spilt inn forslag til ny ordlyd. Videre peker Fylkesmannen på at formuleringen i § 3 første ledd pkt. 3 om leid skyss er uklar, og spør om uttrykket «eget framkomstmiddel» i § 5 første ledd også inkluderer tilfellene der en veterinær med organisasjonsnummer. xxx xxx xxx leier båt fra et skyssbåtselskap med organisasjonsnummer yyy yyy yyy som veterinæren helt eller delvis eier selv. Departementet er ikke avvisende til at det kan være hensiktsmessig å vurdere slike endringer eller oppklaringer som fylkesmannen etterlyser. I likhet med innspillet fra *Fylkesmannen i Agder* har imidlertid heller ikke disse forslagene vært på høring. Vi ønsker derfor ikke å gjøre slike endringer nå, men vil vurdere forslagene i et eventuelt videre arbeid med regelverket for tilskuddsordningen.

Fylkesmannen i Innlandet uttrykte bekymring for at arbeidsbelastningen med å kontrollere 5 prosent av søknadene kan bli svært mye større når hver enkelt reise skal anses som en søknad, slik den elektroniske løsningen legger opp til. Departementet vil presisere at dagens papirsøknader også inneholder opplysninger for alle reiser det søkes om tilskudd for, slik at en kontroll av 5 prosent av søknadene vil omfatte akkurat like mange reiser i den nye løsningen som med den gamle ordningen.

Om man vil videreføre krav om kontroll av 5 prosent av alle saker er gjenstand for løpende vurdering i forbindelse med utforming av styringsdokumentene til Fylkesmannen og vurderes årlig ut fra bl.a. risiko og vesentlighet. Det er for øvrig ikke korrekt at all kontroll skal skje etterskuddsvis. Alle søknader som går til automatisk saksbehandling, vil bli liggende i

karantene hos fylkesmannen i et gitt antall dager før de behandles automatisk. I denne perioden har fylkesmannen anledning til å kontrollere søknadsopplysningene, og plukke ut søknader til manuell behandling og utbetaling dersom det er grunnlag for det. Søknadssystemet vil i tillegg ha innebygde, maskinelle kontroller som plukker ut enkeltreiser til manuell behandling dersom det er opplysninger i søknaden som overskrider definerte grenseverdier. Dette kan for eksempel være at søknadsfristen er oversittet eller at et utlegg er spesielt høyt.

4. Korrigering av språklig feil i § 5 første ledd om rekvirentskyss

Regelen i § 5 første ledd tredje punktum (andre punktum etter denne fastsettelsen) angir en øvre grense for hvor mye som kan gis i tilskudd ved såkalt rekvirentskyss. Regelen går ut på at tilskuddet for strekninger der veterinæren har fått skyss med husdyrprodusenten, ikke kan overstige tilskuddet for tilsvarende reise med veterinærens eget fremkomstmiddel. I arbeidet med å revidere forskriften, har departementet oppdaget en språklig feil ved ordlyden som gir uttrykk for denne regelen. Lovgivers intensjon har åpenbart vært at tilskudd per reiste kilometer i slike tilfeller ikke kan overstige tilskuddet per kilometer for reise med veterinærens eget fremkomstmiddel. Denne tolkningen har også blitt lagt til grunn av landbruksforvaltningen. En bokstavelig tolkning av dagens ordlyd gir imidlertid en litt annen regel: Tilskudd for skyss som rekvirenten har utstedt faktura for, kan ikke overstige 12,07 kr i 2020, uansett hvor langt rekvirenten skysses veterinæren. Dette er åpenbart feil og *ordlyden i §5 første ledd, rettes derfor opp til å lyde slik:*

...Tilskudd per km til dekning av utlegg for skyss fakturert av rekvirent, kan ikke overstige satsen per km for reise med eget fremkomstmiddel.

5. Konklusjon

Vedlagt følger forskrift om endring i forskrift om tilskudd til veterinærreiser, som ble fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 3. juli 2020. I forskriften er det gjort enkelte mindre justeringer sammenlignet med endringsforskriften som var på høring. De ulike justeringene fremgår i pkt. 2 over.

Endringene i forskriften trer i kraft 3. juli 2020.

Med hilsen

Bente Wilhelms (e.f.)
fung. avdelingsdirektør

Sara Sætre
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer